

Justitiedepartementet

Grundlagsenheten
103 33 Stockholm

Kommissionens förslag till dataskyddsförordning (KOM (2012) 11 slutlig)

Svenska Tidningsutgivareföreningen (TU) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får anföra följande.

TU uppskattar möjligheten till yttrande men vill framhålla att remisstiden har varit extremt kort. Vi hoppas på att få återkomma med ytterligare synpunkter i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

1. Strukturella synpunkter

1.1 Förordning eller direktiv

Förslaget till ny reglering av personuppgiftsskydd, har till skillnad från nuvarande ordning, givits formen av en i medlemsstaterna direktverkande förordning. Enligt TU:s mening är de skäl som anges för en förordning inte tillräckligt starka. Ett direktiv skulle istället möjliggöra och ge utrymme för den flexibilitet som är nödvändig för att ta hänsyn till nationella och kulturella förutsättningar och rättstraditioner m.m. utan att det för den skull uppstår hinder för den fria marknaden.

TU förordar att regeringen verkar för en fortsatt reglering på dataskyddsområdet genom direktivets form.

2. Materiella synpunkter

2.1 Undantaget för yttrandefrihet och journalistisk verksamhet

Enligt artikel 80 får varje medlemsstat besluta om undantag och avvikelser från bestämmelserna i förordningen. TU utgår från att undantagen för yttrandefrihet och journalistisk verksamhet kommer att komma till uttryck på samma sätt som idag. Rätten till undantag ska därmed även i fortsättningen ske genom upprätthållandet av de undantag som anges i 7 § personuppgiftslagen. Det rimliga är att flytta över samma skrivning som finns i nämnda paragraf till den nya lagstiftningen.

2.2 Undantaget för offentlighetsprincipen

Undantaget för offentlighetsprincipen har nu återinförts i förordningen genom förklaringsats 18. Lydelsen från förklaringsats 72 i dataskyddsdirektivet har dessutom behållits. Enda skillnaden är att förordningen gör det möjligt att tillämpa bestämmelserna i enlighet med offentlighetsprincipen medan direktivet möjliggjorde att man tog hänsyn till offentlighetsprincipen vid genomförandet av bestämmelserna. Med hänsyn till offentlighetsprincipens utomordentligt stora betydelse för den svenska rättsordningen utgår TU från att regeringen verkar för att handlingsoffentligheten enligt TF kan upprätthållas i exakt samma omfattning som idag. TU förordar samma ordalydelse som i 8 § personuppgiftslagen.

2.3 Förordningens förklaringsats 121

TU anser att förklaringsats 121 bör avvika så lite som möjligt från ordalydelsen i dataskyddsdirektivets i förklaringsats 37. Genom att så långt det går behålla samma formuleringar kan lagstiftaren garantera det långtgående skydd som den journalistiska, konstnärliga och litterära verksamheten åtnjuter från inskränkningar i enlighet med dataskyddslagstiftningen.

TU vill också särskilt kommentera förklaringsatsens sista rader som börjar med "Medlemsstaterna bör därför med avseende på de undantag som ska fastställas enligt denna förordning klassificera..." Vi ställer oss frågande till hur detta fastställande ska gå till. Att staten skulle upprätta listor över vad eller vem som bedriver journalistisk verksamhet är en principfrämmande tanke. Att verksamhet som bedrivs under det grundlagsskyddade området ska undantas är en självklarhet. Skyddet för journalistisk verksamhet som bedrivs utanför det grundlagsskyddade området bör emellertid bedömas såsom hittills kommit till uttryck genom rättspraxis.

2.4 Direktmarknadsföring

Det är viktigt för våra medlemmar att kunna utveckla sina verksamheter. Direktmarknadsföring mot presumtiva abonnenter är en del av denna process. Kommissionen anger att ett av dess syften med förordningen är att minska den byråkratiska bördan på företagen och göra det enklare för konsumenter att nyttja nätmiljöns fulla potential. Kommissionen vill se en fortsatt digitalutveckling och en utökad användning av ny teknik. Det är alltså viktigt att låta företagen få en bra möjlighet att skapa nya affärsmodeller bl a genom marknadsföring av sina produkter.

Det är bra att det tidigare planerade förbudet mot direktmarknadsföring utan föregående tillstånd nu har strukits. Det finns dock ytterligare förändringar eller förbättringar som kan göras när det gäller direktmarknadsföringen. Ett av dessa områden är *Information till den registrerade* under artikel 14. Ett specifikt exempel är artikel 14(1)(c) - i många fall kan det vara svårt att veta hur länge, dvs under vilken period, information kommer att lagras särskilt när det gäller tidningsabonnemang.

Vissa krav är dessutom alltför byråkratiska. Enligt artikel 14(3) ska den registrerade kunna få information om var personuppgifterna har sitt ursprung. Tanken är kanske god men det finns risk att en sådan regel kommer att medföra ett omotiverat kostsamt merarbete för företagen.

Den registrerades rätt till tillgång under artikel 15 är ytterligare ett exempel på en bestämmelse som har utvidgats till förmån för den registrerade. Bestämmelsens utformning ger vid handen att den kommer att innebära en tyngre administrativ börda för våra medlemmar. Det är också svårt att överblicka konsekvenserna av artikeln, vilket medför en rättsosäkerhet. Huruvida ett företag kan följa bestämmelsen eller inte kan bero på en så enkel sak som hur företaget har lagrat data.

3. Avslutning

Dataskyddslagstiftning är en balansakt mellan olika hänsyn - handlingsoffentligheten, den enskildes integritet och företagets möjlighet att utveckla sina verksamheter. Med tanke på att Kommissionens förslag i många delar innebär stora förändringar för företagen är det svårt att överblicka förslaget konsekvenser. Av den anledningen anser TU att förslaget bör utredas ytterligare. TU avser därför att snarast återkomma till departementet med ytterligare synpunkter.

Stockholm den 5 mars 2012

Alexandra Lundvik
Jurist Tidningsutgivarna